

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2193/2020
09.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Живослав Гајић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „ББ“ из ..., коју заступа Драгана Срећковић, адвокат из ..., ради поништаја решења и одлуке, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1329/19 од 11.05.2020. године, у седници одржаној 09.12.2020. године донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1329/19 од 11.05.2020. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужиоца и потврђује пресуда Основног суда у Младеновцу П1 50/18 од 25.12.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 46.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу П1 50/18 од 25.12.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се као незаконита пониште решење тужене од 04.06.2015. године и одлука Школског одбора тужене од 08.07.2015. године и да се обавезе тужена да тужиоца врати на његово радно место секретара школе. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1329/19 од 11.05.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, па је поништено као незаконито решење тужене од 04.06.2015. године и одлука Школског одбора тужене од 08.07.2015. године и обавезана тужена да тужиоца врати на његово радно место секретара школе. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног парничног поступка као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код тужене од 2006. године на радном месту секретара школе. Тужилац је све време рада састављао службене белешке које је упућивао просветној инспекцији и имао несугласице са бившим директорима. Приликом инспекцијског надзора у 2015. години директору су дати налози и предложене мере ради обезбеђења несметаног рада школе уз констатације да секретар обавља послове ван своје надлежности. После изречених мера од стране инспекције и одлуке Школског одбора да директор покрене дисциплински поступак према секретару школе, овде тужиоцу, директор тужене је најпре налогом од 23.02.2015. године упутио тужиоца на лекарски преглед. Тужилац је одбио пријем и дан пре заказаног прегледа отворио је боловање. Други налог од 11.03.2015. године тужилац је одбио да прими због кратког времена до заказаног прегледа. Трећи пут је тужиоцу упућено решење о упућивању на преглед 05.05.2015. године који је био заказан за 18.05.2015. године са поуком о правном леку. Тужилац је одбио пријем овог решења, а исто је одмах 05.05.2015. године истакнуто на огласној табли тужене. На ово решење тужилац је уложио приговор 20.05.2015. године који нема заводни број тужене и о коме није одлучено. Ово решење је постало коначно, а тужилац ни по трећи пут и поред постојања упозорењу о последицама пропуштања, односно неподвргавања лекарском прегледу није отишао на лекарски преглед. Директор тужене је по изјашњењу медицинске установе од 27.05.2015. године на коју је тужилац упућен на преглед (да тужилац није приступио), решењем од 04.06.2015. године утврдио да тужиоцу престаје радни однос са тим датумом. Ово решење тужилац је примио 08.06.2015. године. Против решења је уложио приговор који је одлуком Школског одбора од 30.06.2015. године одбијен као неоснован. Према решењу Школског одбора од 08.07.2015. године које је донето по приговору тужиоца на седници Школског одбора са истим датумом, оно је исто као и прво решење, али са другачијим образложењем. Оно нема заводни број тужене ни штампил, а тужилац у овој парници оспорава законитост овог другог решења. Тужилац је остао на радном месту секретара школе и у току овог поступка због привремене мере по решењу Вишег суда у Београду којим је враћен на рад, односно којим је одложено извршење решења о престанку радног односа. Тужилац је и у току овог поступка сачињавао службене белешке о, по његовом мишљењу, уоченим неправлностима и незаконитостима у раду тужене, посебно директора, а подносио је кривичне пријаве против директора. Тужилац до закључења главне расправе није доставио доказе о основаности својих навода, као ни о основаности навода по поднетим кривичним пријавама и исходу тих поступака.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да није основан захтев тужиоца за поништај побијаних решења јер је остварен законски услов за престанак радног односа из члана 120. став 4. Закона о основама система образовања

и васпитања налазећи да назначена решења нису штетне радње у вези са извршеним узбуњивањем.

По оцени другостепеног суда, налог којим се тужилац упућује на лекарски преглед тужиоцу није достављено по одредбама Закона о општем управном поступку и члана 185. Закона о раду, због чега се ни решење које је донето на основу тог налога не може сматрати законитим. Због тога је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев.

Становиште другостепеног суда није правилно.

Чланом 120. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 72/09... 55/13) прописани су услови за пријем лица у радни однос у установи. Услови су, између осталог и психичка, физичка и здравствена способност за рад са децом и ученицима (став 1. тачка 2); провера ових услова се врши у току радног односа (став 2). Запосленом престаје радни однос ако се у току радног односа утврди да не испуњава услове из става 1. овог члана или ако одбије да се подвргне лекарском прегледу у надлежној здравственој установи на захтев директора (став 4).

Законом није прописана форма захтева директора којим се запосленом налаже обављање лекарског прегледа, нити налог директора представља одлуку која се мора доставити према одредбама чланова 77-85. Закона о општем управном поступку. Провера здравствене способности се може затражити у сваком тренутку, а запослени су у обавези да поступе по таквом захтеву. Поред тога није било речи о достављању акта о отказу уговора о раду (налог за проверу здравствене способности није решење о отказу) да би се поштовала процедура из члана 185. Закона о раду. Имајући у виду да је тужилац секретар школе, њему су ова правила морала бити позната, посебно што је до оваквог налога директора дошло после извршеног инспекцијског надзора. Како је тужилац одбио да поступи по захтеву директора, наступио је отказни разлог по сили закона, због чега по правилној оцени првостепеног суда нема услова за поништај решења туженог које је донето у таквој ситуацији.

На основу чланова 165. став 2. 163. став 2. и члана 154. став 2.ЗПП туженом су досуђени опредељени трошкови ревизијског поступка на име састава ревизије одмерени према важећој АТ.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић